

Загородній Віктор Євстафійович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

доцент кафедри криміналістики,

кандидат юридичних наук

ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Загальною метою створення і використання електронних (МЗН), і КП навчального призначення можна вважати наступне:

З метою визначення місця МЗН і КП в навчальному процесі розглядатимемо їх як систему. Справа у тому, що педагогічна наука трактує навчання як процес управління засвоєнням знань, тобто, як процес управління пізнавальною діяльністю студіюючих осіб. Цей процес реалізується у замкненій системі управління, якій притаманні наступні характерні риси: мета, завдання, об'єкт (студіюючі особи), суб'єкт (викладач), зворотній зв'язок.

Розглядаючи процес навчання як систему, слід відокремити групові, індивідуальні заняття і самостійне навчання, визначити існуючі цикли управління навчальною діяльністю, місце і ступінь впливу електронних засобів навчання на ефективність навчання.

Процес групових занять може проходити без зворотного або часткового зворотного зв'язку. Це, як правило, лекційні заняття, на яких викладач однобічно передає інформацію і вводить корективи до змісту і форм її подачі (зворотний зв'язок) лише на підставі візуальних або асоціативних факторів. Практичні та лабораторні заняття як групові проходять з більш вираженим зворотним зв'язком, зрозуміло, при наявності більшої кількості запитань.

Процес самостійної роботи студента, або індивідуальних занять проходить під контролем та за участю викладача при наявності зворотного зв'язку. Це можуть бути заняття зі студентом відокремлено або у складі групи, коли вони переходять до категорії індивідуально-групових занять.

Процес самостійного навчання необхідно розглядати як сінергетичний процес, тобто процес самоорганізації (управління на ґрунті власної мотивації, власної активності, власного складу характеру, темпераменту) без участі викладача.

Реальний процес навчання є змішаним. Так, практичні і лабораторні заняття можна розглядати як групові, у тому випадку, коли викладач передає інформацію і дає пояснення. При цьому він може працювати з окремим студентом індивідуально. Щодо суб'єкта навчання студента, то він виконуючи завдання, певну частину часу працює самостійно. Аналогічна ситуація має місце під час виконання розрахункових, курсових, дипломних та інших робіт (у випадку значної питомої ваги процесу самостійного навчання).

В Національному університеті «Одеська юридична академія» створене і запроваджене у навчальний процес програмне забезпечення у вигляді комп'ютерної програми (далі – КП) «Автоматизоване робоче місце слідчого, детектива та процесуального керівника (прокурора)». Використання цієї КП відкриває широкі можливості щодо отримання практичних навичок фахівцями з вищою юридичною освітою для органів МВС, прокуратури, НАБУ, СБУ та інших правоохоронних органів і судів. Концептуальна модель автоматизованої системи «Автоматизоване робоче місце слідчого, детектива та процесуального керівника (прокурора)» — це багатофункціональний апаратно-програмний комплекс, який створений на базі персонального комп'ютера, що забезпечує запровадження комп'ютерних технологій у діяльності прокурора, слідчого та детектива.

Програма створена на основі норм Кримінального процесуального кодексу України 2012 року. При розробці КП використовувались методичні рекомендації Генеральної прокуратури України, позитивний досвід роботи слідчих підрозділів Національної поліції України та наукові розробки науковців НУ «ОЮА».

До структури комп'ютерної програми входять наступні функціональні блоки:

а) «Правова інформація», яка включає нормативно-правову базу, яка забезпечує процес досудового слідства;

б) «Функціональні системи», яка включає методики організації розкриття та розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, типові зразки процесуальних документів, зразки постанов про призначення судових експертиз тощо.

У процесі вивчення спецкурсу, використовуючи можливості КП, студенти мають можливість засвоїти методику організації досудового розслідування, розкриття тяжких злочинів. Крім цього, у процесі роботи з КП, виносять постанови про призначення різноманітних судових експертиз, готують проекти клопотань слідчого або прокурора до слідчого судді з різних підстав, складають обвинувальний акт та інші процесуальні документи.

У КП враховані вимоги, що висуваються до процесуальних актів у кримінальному судочинстві слідчою та судовою практикою, наукою криміналістикою, що надає можливість формування та друку процесуальних документів на персональному комп'ютері.

Кожен студент на практичних заняттях отримує «навчальну фабулу» щодо скоєного кримінального правопорушення і виходячи із обставин визначає попередню кваліфікацію, складає план досудового розслідування, а потім використовуючи базу комп'ютерної програми відпрацьовує всі необхідні процесуальні документи.

Процедура формування «Навчального кримінального провадження» проводиться з використанням типових зразків процесуальних документів, розміщених у базі даних КП. Процесуальні документи роздруковуються, згідно нормативних документів, на папері формату А-4 без виправлень та прошиваються з відповідною нумерацією. Сформоване у зазначеному вище

порядку, «Навчальне кримінальне провадження» і обвинувальний акт оцінюються в процесі складання заліку зі спецкурсу «Автоматизоване робоче місце слідчого, детектива та процесуального керівника (прокурора)».

Використання вищезазначеної КП дозволяє констатувати, що саме такий підхід до проведення практичних занять зі студентами найбільш наближений до реалій майбутньої професії та дає змогу студентам якнайкраще проявити свої теоретичні знання та примінити практичні навички.